

Empressmuseum

小トト 37

13 (1) BIBLIOGRAPHY

一九五二

ԱՅՍԵՐԸ. Կոր Փարէ Յանձնառանք մէջ Խաւորիսցի Հա-
մար Տէղա:

ԳԵՐԱՄԸ. Մասմէի Բարդը մէկ խորհրդ առնել թէի թէ: Կայ-
ութէ Եղանակ թէրքարիք: Պաշտօնական հայութաց թէի թէ:
Վաղարհան արևատից բառ ապացած է:

ԱՐԴՎՈՒԾ. Թափառ էլուսու անմարդաբնիւթէ: Ալսուսու դաս-
պաշտ գրամանուրաքանչ առած փոխ: Ենթարկութէան խոնդի:

ԱՇԽԻՆՈՒԾ. Համար համ եղանակ յայրագործ թէի թէ:

ԱՇԽԻՆՈՒԾ. Յարու համական ըրաբուժութէ եւ այս մեռայիշաւ-
ամ թէին վերցնելու դրայ: Պաշտօնական ձեռագործները:

ԱՐԴՎՈՒԾ. Պաշտօնէից փախթառաւ Խորհրդատութէ կը
բարձի:

ՕՄԱՆԱԾԱՅ ՑԼՐԱԲԻՆՆ. Թանշէման Եղիքառաւ:

ԱՆԱՊԵՄԱՆԱՆՆԻՆ. Ո.Հ.Ք.Ը.Ը. Պարուն Վայուապէան
արքէ թարառորի Հայութառանի կառ Հայութ հետ պատճեն-
ամ մերժութէաւ արքանութէաւ արքանութէարի (Հայութ Ա.)

ԱՐԴՎՈՒԾ. Ինքանուր պատճենագործները: Ա. (Անդրէ):
Վարօնութէաւ: Այս Արքանուրը թէին է: Ա:

Ներ զինքը կը նեցւին, ի վերոյ այս տառապահի կողովով իւնի թէր զ ու Հրամագրականեցու։ Առ համար Լուգ. Կարունու կարունժեան տիտղոսաւ տառապահի զինքը անհամեր շիցալլընի, եւ միջուկ որ չամանար գառապին և որուել թէ առ դեպքը երբ պիտի պատահի։ Կողմանկարաթիւնները յացիւում են և. Գաղղրայի խողալպաթիւնը նորեն վրդովիրու միայն վասփար շնորհ։ Ընկրանչը զորուցան, Օքլանդում անշոշաւ նորեն փոքք մը փորձեւու։ Են բարձար Օքլանդու իշխանութիւն առ հանդուրս կը կենան, և այդի առ կը լինին, որովհետո տառ իրենց կողմանցու թեան միարակի թւու կը ծագենին, եւ այսուրեւ թէ որ քաղաքացին՝ որոնք յուս մէջ մասն անցնց կորի միացած էն եւ հիմա կարգաօրութեան ու արականու-

ըլլոց շատառական ու սեղամիա կ երթառու, և ոչ ոք
կը կարծէ որ Արքակն ար լուսի իր անոնն պայմանի
հրավարակի մը առաջ գուշ, որով զնուախ թէ բնագիտն
Կողմիայի հետ պիտի մրանայ: Աչ երգեր: Դազդացի
աւրա թիւնը՝ թէ որսացնոյն եւ թէ ներքոցն նկատ-
մանք իրազարու թէ եւս աւրաքիւն է: Խոր մրայն ըստե-
րական յառաջապիմաւթեան վայ պատճա է: Գահե-
րեցին ամսաւութիւնն ու կացրութեան նորուու-
թիւնը, թէ որ բայուր ըլլոց, Գաղղիացոց տղջն
համայ մրայն համութեան ու պարձաւոյ նիւթ պի-
տի բանն եւ արաւարին աւ, ու թիւնը ար պիտո՞ր վա-
գի ան եւր իշխանութիւնն ընտանեցը:

— Հաւատոներու մէջ կայսրութեան նորդն
հաստատուելուն համապ ինչը բացի ենք կը տուրու-
գրուին, օրոնցմէ մէկը բազմանքն պատիս կը ցա-
ցնէն. Անձնիք սառագրեալ ըստ Գաղղիան ազատող
իշխաննին շնորհակալ ըլլալը մեղի պարուք ունի իրով,
և միանձնամույն համազուած ըլլալով որ հասարա-
կաց հանգստաթիւնը՝ կառավարութեան յարա-
սմաւութեան ու հաստատութեան հիմ կայուած ած է,
և իշխաննին իմաստութեան գրայ վասահանալով, կը
բազմանք որ Լուգ, Նարովկոն Գաղղիացոց կայսր
հրատարական ին:

— Առաջ, Կոպրուկովնին ճամփորդութեան նկատ-
մամի եղան յայսաբարութիւնը ժամացած էլքի ք-
շիմա Առաջնորդ և անուցում մը կու տայ, որուն մէջ
կը դրուց թէ Կահճելեց իշխանոր յիշերվ որ իր կե-
նալու բազաքներուն քաջուցուկները զինքն բառ
արթան ոյն ընդունեցր. Համար երեւ եթի գու ճամփոր-
ստակ կը ժողվին, թէպէս առ բանն իրեն անձին
վայ ժողվարեան աւնեցած մրութեան մէծաբնի
նշան կը Համարի, եւ անոր Համար շնորհակալ կ'ը-
լայ ։ Եազ օրովհետեւ իր ճամփորդութեան մի մասն
վարենուն ան է որ աշեթի մերձենայ ժողվորդեան,
որուն մինչեւ Համար շերպա պայելութիւն ընել, եւ
իրեն պիտույքը Համարայ, անոր Համար կը յայտնի
որ առեւ փառաւոր Հանդեսներին իրեն ծանրաատ-
ուուկ կ'ըլքն, եւ մասնուոր Համարթեան առիթ
կա տուն իրեն՝ թէ որ նշյա ժողվուած զիանոց մէկ
մասն աղքատներուն պիտօքից ևս բարեգործութեան
մը Համար գործածեն :

— Քարիզ, Օգատոսի ՅԵ : Անձեւ այսօք Կա-
հերէց իշխանութիւն մէկ լինիւր կը հրատարակէ, որով
որ, Երանենին՝ ապահէ զէն պազտոր Հիներու հաւա-
նութիւն կը արուի : Ասիկա Խոյս առան չօրեք կուսի
դաշտերուն վայս Հմենաւըմ՝ աղջային տեսարժութիւ-
րու : Քաջարային ու զինու օրական հանդիսան թե անց
համար պիտի ծառացէ :

— « Եսն պաշտոնական լրագրին մէջ Ծեմեւեայ
խօսքը կը կարգադր ։ » Ըստ սուսում լրագրից միօրինակ
կը հրատարակեն որ Կուղբիսի Հռոմ ու Զիմիթա-
վերքեա կեցած զուգը մնաւիր եւս պիտի կանչուի
և» լրերը, խնչուի նաեւ առնոց փոյց առելցու ած-
մեկուութիւններն ալ անհիմն են, եւ մենք կը նաև
ապահովունել որ նոյն լուց բռն Հռոմի մէջ ամե-
նան քիչ հաւաք կը ընծայուի ։ »

— ԱՅՆԴ-Ի ՃԵԿ պատերազմի պաշտոնէին հրամաննեն Համաձայն՝ իրեն պաշտօնապանին բաժնին վերաբերեալ գործիքի մը յանձնաբարութիւն ունեցացները՝ ասկից և այլ միջու մուսաւոր գանձագրաթեամբ իրենք զերենդ պարաւաւոր պիտի կացուցաննեն իրենց գործատանց մէջ կիրակի ու տօն գրեթե կառարի ալ հանդաստանի անցընելու :

— Ազատական արևելստից դպրոցին մէջ գծադրան թեն են եւ նկարը ուժեան համար եղան պարգևեաբաշխութեան ասեեն Պր. Պամբէն գեղեցիկ արուեստներուն վերատեսուց հայ մը խոսեցաւ, որոյ նոր ժամանակին նոյն գեղեցիկ արևելստից թագավորին մը պայծառութիւնն առ խափերայ բարձրացուց : Մինչև Հիմնաց դաս ժամանակ մը՝ օրուն մէջ գեղեցիկ արևելստերը Հիմնակույն աւելի աղջիւ եւ բարակ երեւային : Կը տեսնէք արգէն որ քաղցրիս ամեն կողմից հակացած և շնչրեր եղան . կը տեսնէք Լուսին լվանութը, որուն վայ մէծ թագաւորը (Առ գալիքիս ԺԴ) կերպը և եւ մեր երեւելի կայսրն ալ զրիթէ թիւնցընեկութիւնը էր . քաղցրիս մէջն կը տեսնէք միւշեւ, միւս ծայրը համարդ Արիֆովի ըստած փողոցը, Սդրասպուրի փողոցը՝ որն որ արտօնաբաներուն մէկուն ընդունած արձակ անդ ու կննդանութիւն էր այս տպութիւնին պրուսութը՝ որն որ Լանուսի պալատին պէտք պայծառ պէտք շալց եւ բոլը գաղղթական հայտապատճենական արատապատճեն գործքերուն անդը պիտի ըլլըց, քրիստոնեական կրօնից եւ արուեստներն իր մէծ ու հարուստ գմբեթին տակ կը հրաիրէ : Ամեն տեղ փառաւորութիւնն ապահովութեան հետ մէկուն նորէն գործած է :

ԱՆԴՐԻԱՆ

— Օյսատոսի Յին ակիմ՝ ամպդի մէջ կառավագեռութեալ պրովի զրածանութեան՝ օսմանեան տէրութեան երաշխաւորութեամբը ինդքած 2 միլիոն սունորի փոխ ստեհին վրաց խօսուեցաւ, որն որ Պարփդի մէջ պիտուր առնեմ, եւ աս ապրան Հակտեմբերէն սկսուած՝ 9/6 շահ պիտուր վճարուի: Խակ գրութեալ ամիոր մէջ մը վիճակարգութեամբ պիտուր վճարուի: Պարփդի մէջ արդէն Յ0 միլիոն ֆրանք կամ 1,200,000 ողեալին ասորացրուած կը խոկ մնացած 800,000 սունորինը հսուելոց ակմանացին մէջ ապարագութեամբ ժողովուեցաւ, որուն ընթացքը բարկացած՝ 9/6 1/2 էն սկսեցէ մինչև 9/6 եւս եւ վերջը 9/6 1/2 վրաց հասուաւեցաւ:

— Ա աշխարհը և անյած առնցքն ամբողջ կը ծառուցանեն որ արօսքին գործոց ժողովքը դեռ ձիսօրութեան խոցիրը կտրցի գնելու ձեւոք չըմրեա, ոյլ կը սպասէ որ գահերեցին առ բանիս սկիզբ ընեւ : Հետո լուգիրը կը հաստատէ որ եթէ Ըսկ զիս ձիսօրութեան գաղտապրոթիւնը դենքի զարութեանք՝ պահել ապրու ձեռք զարնէ : Թիարանեալ տերութեանց կառամարտթիւնը ներ մասն գաճառքներուն մաքս պիտիր գնէ : Կայն լուգիրը կը տէ մէկ Անդիտա դաշնապրոթիւնն տեսնոցն եղաւ նեակա հաստատուն պահել ապրու պիտոր աշխատի : — Անդիտոյի Վալինկը նեցող դիսպան Պրգրեմիցը Ծիարաննալ տերութեանց կառամարտթեան հետ իրապու գրաւոր սոսցուանները պաշտպանելու դաշնեք մը հաստատեց :

עֲמָקָםְתִּשְׁבֹּה

Պատրիս, Ալպանեմերի 1: Եթէ հետո էք առարկա բահան գահուն բազ եղաղ գետաբնը՝ որ Ամառաք. Օգոստասի 26ին Համեմետ եղաւ. Կը կարծուի որ առար պատճան եղած ըլլոց վարժ. Ընդունելի կարգինալին՝ առ Շամփերի արքեպիսկոպոսը՝ քողովական ամսութութեան օրինաց Նկատմանը զբան ինուզմը. Ես թշրիմ մեջ վարժ. կարգինալը արքեպիսկոպոսին՝ Քիւմանց էի մէջ կրօնի ու հիեղեցւոց դէմ՝ ծաղած խորհութեանց առեն ցուցած ասաւածային նախանձն ու համոզը գովիլին եւեն. Շատ առեն չիոց որ, կ'ըսէ, ունի մասնաթեան օրինաց դէմ հնամած յայտարրութեաններնուդ մէջ ձեր ևս օգնութիս եղիքիսկապաններնուդ հավուական խնամքը առանակը. Խեկէ ետեւ կը յայտնէ Ամեմ. կարգինալը մէկ ինչպահի հոմեցաւ Ս. Քահանացարքուը նոյն եպիսկոպոսաց միակում ու միախորհարդ ըստ առաջնային եկեղեցւոց կիսայն մասոց համեմատ գործելուն:

— Ուստի մասնաւոյն լուսնին խայերով՝ արդարութեան անպաշտանական հարցը անուղղ բացառելէն անմիջապէս գիրքը՝ քաղաքական գաղտնաբառնին նոր օրէնքը՝ ըստ մանեակինուն առ չեւ լւ դրամի գնէ, և ի թուրքը որ միայն զիսաւոր Հրմանքներն ու երեւելի բաժանումները քննեն և ընդունեն, առանց փարք մասնաւոյն վայ քննութեան լուսնու, զօրն որ իրեւել վայահանեան ցայտարարաւութիւնն է ընդունեն:

U.S. GOVERNMENT

ԱՐԵՏԻՆ, Օգոստոսի 23: Երեկ չէ ուսազին օքք
պատերազմի պաշտօնեան և պահեան եւ ուրիշ մա-
սաւոր քաջարներ գանձուալ բանակներուն զրո-
հանգը և ըստու: Մեծափառ թագուցին, իր ա-
մասնեն ու պղախկ իշխանութին զրոյոց մատուցն ենու
Հանգեստն ետքը զարդը կեցոյէ պաշտակներով մե-
կիկ մեկիկ թաղաւորութիւն առջևեւն անցու: Վակե ե-
տիւ և թագուցին հրաման տուա որ զարդը բանակ բա-
նակ հասրին բռնվ գտնու իշխանութին տեսնեն: Կայու-
տուեն շուրջ պիտու որդեր, մանաւանդ ստորին պաշա-
ռականիներ նախուչըցն ճանենալով՝ իրեն ու իր
ժառանգին հաւատապես թիւ ան երգուած ըցին: Մե-
ծափառ թագուցին հրամացեց որ իր խոհանոցեն գի-
տի ու պաղ կերպակուր արուի զօրաց՝ որ շուրջ 6000
Տոբի երես պաշտմանակազներուն համեր ալ զատ սե-
ղան գրուեցա: Վակե զատ հրամացեց նաև որ փե-
տուորք իրեք որ իր զամանեն կրկն թոշոսի ասենին:

— Ուստի, Օգոստոսի 28: Եւ մեծափառ թա-
գուցին հրամատակով մը կը կարգ ազրէ որ բան-
հասկրցոց մարդկիներւն յահճնարարակոն ժողով
մը զբուի, որն որ քննէ մէկ արզ եւը հրմանքան ժա-
մանակի ցարմանը է որ ծխախոտց և աղի մենավա-
ճառութիւնը վերցաւի, եւ մէ որ ասիկըց ընդու-
նուի նէ անոր աեղ տուրք առաջտրիւի, որն որ
անոր պակսութիւնը լիցըն: Ան առենքը՝ որնք առ
բանին զօյց ընթարքանի պապափար եւ անդեկութիւն
ունին, կը հրամատին որ իրենց խորհուրդն ու ծա-
խութիւնը յահճնարարակոն ժողովցն ուրախնեն:
Կայուն ժողովը հաստատուեցա, ու զայտից անուա-
նուեցա երեսորդ պաշտամեան: Ծխախոտի մենա-
վաճառութիւնը՝ 1851ին 112,230,606, և և, եւ
տղիմը՝ 74,108,237 ուն շահ մերու, որոնք եր-
կու որ մեկնեն՝ 12 մինուն խուժ կ'ունեն:

— Ա երակուսիքի կոմճը՝ որ մեծին Առյօնմելոսի
յեղբէնէ, աղջապին մատնեադարձանին պարզեւ տառա-
կի քայլ գանուած նոյն հաշվաւոր մարդուն ձե-
ռագիրները՝ թագաւորով շուռ մը Ապահնակի երե-
ւեի պատցեամի մը յանձնեց որ նոյն զբաւածները
քննեւ ու մէկաեկ ժողովով հրասարակէ:

P A T H O L O G Y

Օդաստում 19ին Լիսապետին եկած լիրը կը
ծանուցանեն՝ թէ մեծափառ թուզահամեմատաբին
գործոց ուղաշամեայ առվագիմա և արքելը զերա-
կանին հրաժեշան ընկառնեիր է : — Աւելի պահի պր-
վիրջ որ Աւազոյ ուրբագրութեան է : Կանի պաշ-
տունան ալ իր արքապին գործոց ուղաշամեայ ընկե-
րակին պրմակին հետեւելով՝ իր հրաժարութ-
առուան :

— Պաշտօնակին լրագիրը յայսարտութեան մը
կը հրատարակէ, որուն մէջ որոշածնէից դահճճը
ռանուն ընթացքը կ'աղդ արաջընէ : Ապատաւեա
ին պաշտօնակիրժները կը յայսանեն թէ պատազանու-
րաց սեննին դանուած անձով վիճուկին համար ստի-
պողական նարագութիւններն անդ ամ՝ ի գործ չնա
կունար գրափէ : Անոր համար կառավարութիւնը
բառաց ըն համարեցաւ խորդքանոցը լուծելու պա-
տասխանառուութիւնը վրան տանուլ, եւ աւելի մե-
րուկ յանձն կտուն ապագաց սեննին ստդտամիքը
քանի թէ հաստրակաց սպա աը զեռ երկուն ատեն
վառապէ մէջ ձգել :

OUTLINE OF THE STATEMENT

ԱՎՐՈՐԱԿՐՈՒ: Օգոստոսի 21: Տեղա օրակիրքը
կը ծանուցանե որ մերօսապէս ամուսն Խթին բոլցը բա-
զոյն գուման խրիուած զետորն մէծապօտափի. Ասքի
պէտք հռա Հասուա, և երկրորդ որք գեղ իշտաձիրեց
ճամփոց հլաւ, (որ 21ին Հասուա պիտօք ըլլաց,)
որպէս զի փախարքային տայ Եղիսաբետի մէջ թու-
չինու խոհելոց հրավարանիր, որն որ Գուտու Եվել-
տինի եւ Ռարզաս փախչան մարատինը ընդ ու Պրուտ-
իստարացան շամփուու թիթի Նետրովի եղած էր: Փես-
պանը շամ մէծ անհամերութեանուի կը սպասուէր,
և նոյն թիզ Գահիրէի մէջ հոգ ու ապահով մը կը
սիրէր Դրան ան եռանձնան քայլ որն որ Մայսիսի
մէջ եղած գոշանց Հասուամանին ան առեն ցուցու-
ցած էր: Քայլ Շինուի Ըստի պէտքն զարզի բուլը
մասերը մէկից զայն, եւ քիչ առեն մարտ կը
լսենք որ Առանցնանին, որն որ երկայն առեն վեր-
խուսացուած էր, մէծ վատու որովհեանի կը հրա-
պարակուի:

卷之三

江漢集

Պարունակած է այս պատճենի վերաբերյալ գայլազգական
իշխանության մասին պատճենը՝ ուղարկված է առաջարկություն՝
այս պատճենը հանձնելու համար:

(*Carpinus betulus* [D. C., Stev. Flora 342])

ՊԵՐԵՀ իր պիտիթունի արձանագրութեանց
երկուորդ տախտակին մէջ կը պատճէ թէ նիք բա-
րելով եղած առեն Պարսկաստան, Ըստ Արարա-
տան, Ասորեստան, Հյուստուան, Պարթևելք, Մար-
գիան Հոմի Բահուրիս, Ասուսազիս ու ևս Աշխեցք
իրմէ ապաւակիներ են, եւ թէ նիք Պարկաստանի ու
Արագ Հետ պոտերազմելէն ու յազմելէն ենու
Հյուստուանի վեց բանակ խօփեր եւ, զրն որ չ-
տեսեալ Հասուածենրուն մէջ փորագրել կու ապ-
պսպէս :

թէն շ. Դապահ Թագավորը կը ծառացանե, ԱԵՐԾ
Դապահին անունով իմ Հայ Ճաւան Հայաստան խար-
ժը, իրեն բայ, Կնա, զարկ առ ապաստաք Շոյովոյ ըդք, ա-
մանք շինասանդիր: Առող վայ Դապահին վայոց Հայո-
տան առ, ամելի համար: Ապաստաքները Դապահին իրա-
րացիններ: Ա ան (արքանազմքին մէջ կանան) մը իսպ
Հայուսատան մէջ... անունով, անոնք (Հայութ) հն առ
ու քաջը առուն: Առանցն Խնօթ օգոստի թիւն քերաւ (ուսու-
աց ու ուղարկու կազմու երեք), Առանցն Խնօթ օգոստի թիւն (Առա-
նց ու ուղարկու առ Առող Առանցն) ցանկներ շատ մար-
մարուց իշխանաց բանակնեն: Ասիկան Թագավորաց առ
այն եերցը որի և զայ:

թիւ 8. Կորիւն թագուցուք կը ժաման ցանէ . Ազգական .
ութիւն Երկրորդ անգամ սոցականից՝ Պատգամահին ջայ-
լութեանիցուն իրեն հետ պատերազմեար համար : Հայու-
անն սերդ ուշ կայ Ցիցար անունուն, հոս լիքին պատկարացի
Շահնշահ թօնի օջան թիւն բերա : Արամանցայ համեմ-
րանակն առասիկ փարփառ աղոտամիներուն բանափեց (Արց)՝
պատշաճ առաւ որը վեռութանհարա անունն էնքիրդ :

Տարբերությունը կազմության օրին էր:

Առաջին ամսագույնը լին Պարսկէ ճառատ բորեցի Հայաստանն է. իրեն ըստ Գևորգ պարփակած ունենալու, որ թագի երգեց շինուազների վեց վայր Առաջ մաս Աթոռ (Աթոռն; Տաշիր Եղան), որու վի Հայուազների ասքի: Ա հինգ պարփակաները Վայումայի վայր արշաւացին տնօր պատրիարք տալու համար: Ես ուղարկում մեջ... անհնարին Քառականը մի կայ. Հնու պատուարացեցն: Առաջնորդ խնձ օգնեց: Արամուղաց Շահը մեր բանեն շատ մուրտ զարհա սպառագիտութեան բանադին: իրանց պատուարը զարտ ոչ Աշուանքս տնօրն ուստան հնդն (Փետէսասան = Հզգեսան) է:

Բիշ 11. Վարդեհ թաղաւորը կը հանուցան. Թշնամի
իրարար ուսուած արշաւածը ըրբն Առաքայի գետ՝ որ
առարագին համար. Առաջար ուսուածով գետն ու իս
Հայութանին մէջ. կիրք հնէ յօթն. Արամացայ նորու
թ բանածո թշնամիներեն շատ մարդ չարեցէ. իրենք թու
րախ հարու անցոյն մերժեցը պատերազմ՝ յօթն. Եթէ մ
Առաջար մնան մարդ պարագեց Հայութանին մէջ աղջամ ասան
որ ես Մարտունան հասնիմ»:

Ունչու. Հոս կը համեմ Աշտառպետա Պարեցն
Հայոց նկատմամբ ունեցած արձանագիրները՝ որոնց-
մեջ եղաքը գարձեալ ու թիշ աղցադ պատերազմներուն
կ անցնին։ Թողովներ նախ եւ յառաջ առ պատման
միջատակալորաններուն բավանդակակ ու շարժուածիու
խնամութ։ Դարձէ գահ ելած տառն տեսնելով։ Մ
Հայերն իրեն չեն հետազնագիր, զանուց ապատամ և
համարի ու Դարձագիւ կամ Կարացու մեջ անձնանո
անունով Հայու մը զօրավարութեամբ Հայուատուն
փոց բանուկ կը խաւրէ՝ զանիկոց նուռամերու փա-
ճանու։ Հայք իրենց թիքնազմաններու ուղարա-
նելու համար զենք կ'առնեն, եւ երեւդի իրենցին առօ-
կը սկսին ու բանութին մըաց յարձակիլ ու պատերազ-
միլ, որ ժամանակիը՝ Պր. Օփիերիթին ըստած հաշում
նայերով՝ քրիստոնէ 519 տարի յառաջ Մացիսի մ.
շերը կամ գարնան կ'ինաց։ Հոս թէպէտ Պարեցն
ներորդ արձանագիրն այնպէս մը կը ցուցըն ո՛
պարոկակոն բանակը յաղթութիւն մը հասուրած
ընաց, բայց կըսէ Պր. Օփիերիթ և նոյն ինչ ար-
ձանագրաց յաջրզարկու բնաւորից մին գեղը ի՛
հասաւատ, որ տափակ օրունց բայց չ'երեւոր, հա-
պա երկու կողմանէ հաւասար բախտով եղած պա-
տերազմ մը, եւ մանաւանդ թի Պարսից քանակն
աւելի վեսարքեր քան թէ առաջ, որովհետեւ Հայք
12 ար եւոքը նորեն իրենց կողմանն ուղրից գեմ
առաջնական պատերազմի հետո կը համարա-

թե, իրավ. թէ իրենց ձեռքը բաւական զգութիւն
և յաղթամեթեած ցոյց բաւական ցըց ունեցած րե-
ւուն ըստից ըստ մասն յաջողած ոչ կ'երիւոց,
այս զի թէ կ'եւ Ցերորդ պահանուի իրը կը հասա-
ւ թէ Պարսից բանակը Հայերը սասափի զարկեր
է, աշխայ նըքն ոչ աւելի կամ գետ նշանափ սաս-
փի պայմանած պիտօք ըլլայ, որ չկ'անդզնիր որ-
պէս սուրբ շաբաթած Հայերն եւուեն պնդերու,
բարութիւն զարմելու, ցրուելու, յազմելու և նուա-
նուր, ոչ մանուանի թէ անօր հակուակի երկո-
կիք ամիս նակր Հայք երրորդ անդամ յարձա-
կական պատերազմ կ'ընկն Պարսից գէմ, եւ առ-
ջիւ զննուի խիստ շատ կը տկարացընեն և ես կը
ըն, պիտօք որ Խազարսւ տէդ մը կ'ամրանոյ
և կը սորու, մաշսէն Անրորդ արձանագրէն կը
անսենիք: Ասիկց աւելի անկից յայտնի կ'ըլլայ
ո զարեւ իր առջեւ բանակին երկրորդ բանակ
ու պահանձնուն կը խոսրէ՝ Աւամիստ Պարսից շա-
րժական ու աջնորդաթեամբը, իսկ Հայք ու մի-
ջնա Պարսիկները մզելու մէջ ան աստիճանի կը
յաջանան, որ պատերազմի տևականուն Հայա-
ստեն Ասորեստան կը փօխագրեն, ու Ասորեստանի
Աջ իրենց չարրորդ յարձակուական պատերազմի
ընն Պարսից նոր եւորդ բանակին գէմ, որ ժա-
մանակը որ. Օսմիկը թէ նոյն տարբայն Գեղանքերին
հեռու կը դնէ:

Հակոբի առաջայ առ աշխարհաց առ ամենամեծ աշխարհ է առ մզութեր են, ինչու որ Անքարդ արձանագրին աշխարհը իրենց հինգ երարդ յարձակողական որությունը կատար է կամ պամփասի գեղ երկրորդը կամ եներալ ազգաւորին մէջ մից անձնանութ եղած Առօտքարա պետք է կազմերը կ'ընեն նոր սկսութ տարւոյն նույնա- խճառա առնոցն մէջ, որով հայոց առաջնորդ պատե- րազմէն մինչև առ հինգ երարդը մէկ տարի եղած իրըց, ու առ հինգ երարդին առնեն այ ըստ պր- վարիերթաց՝ Քրիստոնէ 518 տարի յաւաշ կ'է- լուց հայոց արձանակի բրր հաս ալ աստվածական հիերոգալ, ով միջանաց, պատճեն թէ. Դաքի հի բանութիւն ապօց- ք շատ մարդ մոռցուցեր է եղեր, թույլէս որ առա- մուն արձանակին սկսեալ ամենուն մէջն ոլ կայ, Ապետ է. Պատրիկիները յարդեռած կամ հաւա- որ առաջնաւու առ վասով պատերաստնու ըրան, թագես արձանակի բրրներուն կարգա միա զնոցը կը սօնէն: Առուի եւ Թագիւհ Հայոց հետ ունեցած իր մաքրորդ պատերազմին մէջ առջնեն անելի յա- ջութեան մը չէ հանդիսանք, կոմ' թէ ըսկնակ Հայոց մայ միջանական, բալըսական և. պրովի- նալ ու թիւն մը չէ առաջեր. եւ առ ալ հիմնանը կայ իսկ Դաքի հի խոստավանութենեն, առանց լսե- լու հակառակորդ կողմէն, որն որ անտարակայու բրեն- դու շատ ուրիշ նպաստաւոր լցեր ունեցած պիտօք ըստ:

կազմի ենք մէ պատճառ և բրաւուսը ունինք
հաստատելու որ Դուքսի Հայոց վորութիւնն
յաջմութեան մը տառած չըլլոց վասնզի որ որ
Դուքս ապահ մը կամ ժողովրդուու մը կառապելա-
պէս յաջմութ է եւ ամենց ակրութ երկրին տիրած
և արձանագիրները բազորովն տարրեր և բա-
րույս կերպար գրոշմէ կու ապա զօր պիտինի և
բանի գործադիրուու բանակն ըստուին յաջմութ
իամ կողասաններու բանակն ու գործադիրու-
թուու անու ու անու ու անու յարեւու կամ Անու
եւ բանակն ու անու եւ անու իւ անու ու անու բանակն
պատճերուու բանակն ու անու ու անու պատճե-
րուու ան գործադիր ան ան և ան ան ան ան ան
և ան
շու խոպեր որուցուու զամացան ուղեր պու կի-
ցցնէ թէ թիւ (Դարեհ) կամ իր բանակը յա-
պետա յանընակն մը բան է առ կամ առ երկրին
ու ապահ վորու բան Հայոց վերաբերեալ
արձանագիրներուն մէջ եւ ոչ բառ կամ վանկ մը
ոչ զանենք ու որ որ մէջ Դուքսին Հայոց վորու ու-
նակ առանենք մէկ բողոքական որոշիչ յաջմութիւնը
իսմ Հայուսանին բարութիւնն ու ամառին յայուն
ներուու մը միջուսակէ որն որ եմ եւ իրաք պատճ-
առ բայր Դարեհ առուցի վան չէր առներ
ներու որ որին ապահ վերաբերեալ արձանա-
գիրներուն մէջ չէ մաս զան առանեկ բաներ Կը մասինք
տառ և եմ է պատճենիր են :

(c) *Surfactants*

W H A T I S C O M M U N I

7. $\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \ln x + \frac{1}{x} = \frac{1}{2} \ln x - \frac{1}{x}$

11. Հիմնական պահանջումները պահպան պահպան

1962-63. See pp. 20, 29, 30, 33.

զարք պայտու մ'ուներ, որուն բակը զանազան դշ
ներով մարմարինեւ յատակած էր, առկից կը յա
սեսի որ աւելի հին ասեններն այ մարմարին
ծանօթ եղած պիհո՞ր ըլլայ՝ որ նոյն մամանակը պին
չեւ բակին յատակը կը գործ ածուեր. Երդէն շա
հին առեւնեւ Յանայ ալ նաևսի էր կումըր. Պատմա
թեան բառել՝ որ Քիստոսէ շուրջ հին տարի յա
ռաջ երկու ուրիտոցիք գրած ըլլայ մարմար կարի
րու, գործելու եւ յըլելու արուեստը ևս նոյն
Յանաստան խոնչած ըլլան, կը ցաւցընէ որ նոյն ա
ռեւննեւ եւու առուեստը մեծ մասքրութեան նիւ
կած ըստ Յանայ մէջ:

22. Гյանուես կերպոց որ ունի համը ունի շահ առևնելերը Հնագիրք պատճ ըլլան, որովհետ Մեծին Աղքասանդրի առևնելերը (Վրիստուն Յանուարի յատաշ) բրենց մէջ որդուած կը զանուել միանդ ամսայի շատուրը կը կորուն որ Հնողիաց եւ Խարացցոց արժանենուց զինին, օրուն վայս Պահու միջատականիթիւն կը ընէ, նոյն աւետակ չէ մ'եղան ըլլաց, եւ գուցէ ասոր համար է որ Հայ խային ունուած կամ - բերանած կը ըստն.

24. Նկրեաց որ առնենք առջի գիր գրեթե նի
մը՝ ծափ մեծ տեղեւներ եղած ըլլան, որոնց
անցուցույն ծափ իշղուներու, և ու ունից շինու
առասկ և թղթի՝ որն որ շատ պիտոցիւն բան
չէր: Ասկէց շատ առելի դիմուցուն եւ միանգուն
զիրամելք եր եղիուսակն ըստն (քարից),
որ սրբու կամ պատեր բառած տեսին բարակ կեղե
ներն կամ թաղանթներէն կը շինու եր ոտ տես
թղթի քայ գրուածներ կես մինչեւ հրան Շա
մեանց թանկուրաններուն մէջ շատ կը գալուի
Աւելի եղբար սկսան թուղթ շինու բարեակ, որն
եղիուս առնեն յօւնական նորուածի կանուածու
Ծեր հիմնեուան գործածուն կուտի թուղթը և
ժամանեներու գիւռ է:

25. Հետո այս ալ հի տըը Ծին է ամենակի
րը կը գումաք, ոյս նընքն արու և սո պատիսի նշա-
ներ գործածելու, որոնցով մարդիկ՝ հեռուածց
ընց միաբն ուրիշ կ'ինուզնեն է չորփիւն կը պա-
մէ որ Տրուայտ անուուրուն և ամենակը (Քրիստո-
1184 տարի յառաջ), Ազ ամենո՞ւ կրակէ նշան
մը իր կը կայտ մնեաւրա ամուսնոյն յողթութեան ի-
րը նոյն օրը հասցուցած ըլլըց՝ Հայո մը պատ-
կամէ եղանակ Տեսու տեղո՞ւ ըլլը հասցընելու վ-
արիւ պայութիւններ ոյ կան ։ Հիները մասնա-
կերուով մը կրակէ նշանը կը բանեցընեն, ուս-
ըալով ասեն, որս ն վաս Յուլիոս Եւստոքին գրա-
ծոց մէջն ալ օրինակներ կը տեսնուին։ Աս կը
նշաններով պանազան զբեր կը նշանակնեն։ այն
որ նոյն տեղու ու ոնկատար դարձուակնեմը կը
իբրիւ ։ Տեսազրաթեան սկզբանութիւն մը ն
առաիլ։

26. Ասեւ հասարակ ու կրտսելի ջշճան ու հայոց
ծառօթ եղած կ'երեւայ. Եւ ունալք կը զբոցեն թէ
կատարած մերենագործը, որն որ բրիսատսէն շուրջ
20) տարի յատաջ կ'ապրէք, նշաները գտած է
թէ ոստոգիւ Տիբ ասենները կրտսէ մորելու համար
նոյնպիս ջրհաններ հաջին, յօյտնի կը առնամի շե-
րօն Եղբաստերբացւյն՝ Կոևսկանի աշակերտնին
գրաւածքնեն, որն որ իրաք անանէ կրտսելի ջրհաննի մը
սուրբուրբաթիւնը կ'ընէ եւ վնասը կերպար կը որ-
պեցընէ: Ասկայն անանէ կ'երեւայ որ նցնին իրա-
կան գործ ածութեան տեսքի ուշ մկան ըլլայ, որոց
կը զիայց ու որ Տրոցիանու կայսեր ասենը սիկոս-
դիայի հրդ է հին մէջ նցն աեսակ ջրհաններ գործա-
ծուեցան:

27 • Հնագիր շինուածք խնօսութիւն որ երբ արքեօք
դահու եցաւ. ստիլեազ ծամփ կերպանմէր սասայան
իւն Ապոդ է պանիս կը զբոցէ որ հիմնանիստի
Առաջո՞ թագաւորը, ովն որ Քրիստոսէն շաբը
135 տարի յառաջ կ'ապէէր, գտած ըլաց ուկե-
թելլ զգեստու նիւթերուն մէջ սոսցանիկելու ա-
րուեսուը. բաց հառանահան է որ աս տեսակ ու
տոցանիսկոթիւնը շատ աւելի հին ըլաց, որովհետեւ
արդ էն Մովսէսի առներ նշյան վոր միշտակւ-
թին կը դանենք եկից զբան մը:

28. Ըստուց ալ շատ հին դիւռ մին է, ասիկա
հնոյ մէջ՝ տարբայն ամփոփերուն, շաբաթներուն
որերուն պաշտամական ցոյշակն էր, սրբնա վկա
նաև, ունի ու հօնքի որ պարը նշանակուած էին
մին Հռոմեացից մէջ քրիստուար, որի որ տարբա
և ժամանակի բաժանման վրայ հսկելու պաշտօն
տներ, ունեն անօյն սկիզբը ժողովարկոր Ապահով
վիճ ժամկետ կու ապր եւ հսկուելու Հարկուոր Եղան
տեղեկութիւնները կու ապր: Աս պաշտանը Հռոմեա
պատմիցու Հռոմեա երկրորդ թագուարին ժամա
նակեն՝ քրիստուարին որբանած էր: Ասոր մէջ մասն
սիրալուսների Յուլիոս Խեսոս Աստիգենէս աղիքը
ունեղրսոցի աստղաբաշխին զգնութեամբն ուղեց
և առ նոր օրացուցը կամ ուսնարք Քրիստոսն Կը
ապրի յատաջ նախ Հռոմ մաս եւ եսքը որին
անցիր ապահովուեցաւ:

29. " Այսպէս Զ-Հ-Շ-Ռ ալ շատ հին ժամանակներու գիտութիւն է . Խայբիսն առնելը զանդաններու հնամակ կը հռչակուեր , առեւ Շ-Ռ Նկա կիրեցէ դի քրմերը զահ մատուցածելու առեն զանդակ կը շար նեմն : Խակ եկեղեցիներու մէջ գործածելու սովորութիւնը շատ վերջն հասարակ է դաւ :

ԲԱՐՁՐԱԳԵՐԱԿԱՆ ՎԵՐ

1: + 1: + 1: + 1: + 1: +

ՎԵՐԱՎԵՐԱ քաշը մը մէջ մէծ պատղուի մը բնից
րաբար ծանօթ է, և Վարդիսն իմեթակ կը նայ առուստ
ունի, և ար մասու համ դաւու Էլլոյ մը միշտ ին
դամուք է Խոկ ներդ կ'ըստու նէ մեղք չեն զանեք. աղջ
մուկ ու գլորին մըն է որ մարդուն վըս եր կը ճամփեց
ցըն. մէկ կողմէ վաղող ծառ անեք կը տեսնեն, մէկու
զին պատցու ու կոնչու բամբարուներ պատցուներ. ու բժի
կոզմ մը նոր հասուն ճամբարուներ կը հանչեն. Մո՞ն
շոկ, — Ռոջիկ, — Ջուր բիր, — կօշիներս, — թա-
նաք, — բանաքիս, — անձնուաց մը, — թանցվու ըստ
եւ ուրիշ համար բան: Գարճեալ մանու միք կ'ըստեն
ուրիշները քար կ'ինչնեն. չո՞ւ մէկու սպասարկ մը, հա-
մեկալ ոտքիներ մը կուտայ համար զանոտ ակ կը դար
նէ. մանու անզուներն էր խօսին, ուրիշները ոտքիները
կ'երգ են, մանու գերանասուր ոչ լուսաւ կը գրիմ մէջը
ու կը միման, ուրիշներն ոչ ուրիշներն խօսեցի ման
համերաք թիւնին կը յասանեն. միտք Բարելոնի ոչ
սարսկին համարս պատիւնը մըն է:

Պացը այս ինկ ու ապրելիքն ու խուճականթեան
պատճեաւաւ պատփօն պանց մենք ու մեջ մարդ զրգիթ
իր առնեաւունքը կ'ընէ։ Անտեղու առնեաւ անցագիբրի
անցուի, ու հոգը ներս երթաւու թշոյ կը պարէ։ Ա
մանեաւ եռոր իրեւ թէ մերէ մը ճանչուած չէ։ Հա
մարդ պայտաւ ազաւ է բնակէն ժարդիք մեջ, անտապ
ար մեջ եղածիք պես աներիի ու և ու դիմակաւ որ հարց
առնաւագիր մեջ եղածի պէս համարձակէ և ու առօր չն
մար ոչ է որ (բնակէն ըստիբրի տան որ մեղիք կը առ
պայտին) հան այցաւափ գաղեր եւ երբեմն նաւա ու ա
զմանքը կը գտնաւան։ Ալթապէն առնեաւ ունի իր ին

“**Այս**, ըստ, հարկան պետք է որ զիտում լի արդի ոչ օքապու գեռ, առ շաղքին մէջ է: Վայ ո՞ր պահանց զբանեածինեալու քեա (Հայ կազօրի գեր խառնեցաց և կանեց) էլ աղեկ նայ որ իրու լուր ըերես: թէ որ օքապունին սիստն անընչ ցանկերու

